

۹۹۴۲

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی

مدیریت منابع انسانی داوطلب در ورزش

دکتر سید محمد حسین رضوی
(عضو هیات علمی دانشگاه مازندران)

دکتر زهرا تسلیمی
سپیده شبانی

سرشناسه	رضوی، سید محمد حسین، ۱۳۳۱-
عنوان و نام پدیدآورنده	مدیریت منابع انسانی داوطلب در ورزش اسید محمد حسین رضوی، زهرا تسلیمی، سپیده شبانی.
مشخصات نشر	تهران: پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی، انتشارات، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۱۸۵ ص؛ جدول، نمودار.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۶۸۵۸-۹۶-۸
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	ورزش-- نیروی انسانی-- مدیریت
موضوع	ManagementSports- - Manpower Planning- -
موضوع	داوطلبان-- مدیریت
موضوع	Volunteers- - Management
شناسه افزوده	تسلیمی، زهرا، ۱۳۶۶.
شناسه افزوده	شبانی، سپیده، ۱۳۶۶.
شناسه افزوده	پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی. انتشارات
رده بندی کنگره	GV۷۱۳م۴ ۱۳۹۰
رده بندی دیویی	۷۹۶۱۰۶۱
شماره کتابشناسی ملی	۴۵۰۰۳۸۰

پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی

مدیریت منابع انسانی داوطلب در ورزش

تألیف: دکتر سید محمد حسین رضوی - دکتر زهرا تسلیمی - سپیده شبانی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۵۸-۹۶-۸

ناشر: پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی

شمارگان: ۱۰۰۰ - نوبت چاپ: تهران، اول ۱۳۹۵ - قطع: وزیری

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: نگاران قیمت: ۱۵۰,۰۰۰ ریال

تهران: خیابان مطهری، خیابان میرعماد، کوچه پنجم، پلاک ۳- کد پستی: ۱۵۸۷۹۵۸۷۱۱

تلفن: ۸۸۷۴۷۸۸۴ (۰۲۱) - شماره: ۸۸۷۳۹۰۹۲ - info@ssrc.ac.ir ssrc.ac.ir

کلیه حقوق برای پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری محفوظ است.

فهرست مطالب

فصل اول: توسعه منابع انسانی داوطلب در ورزش	۹
توسعه منابع انسانی داوطلب	۱۳
انتقاد از مدیریت منابع انسانی	۱۵
مراحل توسعه منابع انسانی	۱۷
فصل دوم: فلسفه و اهمیت نهضت داوطلبی در ورزش	۲۱
تعریف داوطلب و خدمات داوطلبانه	۲۳
داوطلبی رفتاری اجتماعی یا تفریح سرگرمی؟	۲۶
ویژگی‌های جمعیت‌شناختی داوطلبان	۲۸
رابطه ویژگی‌های جمعیت‌شناختی با داوطلب شدن	۳۰
اهمیت اقتصادی و اجتماعی فعالیت‌های داوطلبانه	۳۲
فصل سوم: زیرساخت‌های توسعه نهضت داوطلبی در سازمان‌های ورزشی	۴۱
عوامل برون سازمانی	۴۴
عوامل درون سازمانی	۴۵
فصل چهارم: مدیریت داوطلبان در ورزش‌های تفریحی و تربیتی	۵۳
مدیریت داوطلبان چیست؟	۵۵
مزایای مدیریت داوطلبان	۵۶

۵۸	چرا افراد داوطلب می‌شوند؟
۵۹	مدیریت داوطلبان در ورزش‌های تفریحی و تربیتی
۶۰	فرایند تعیین و بکارگیری داوطلبان
۶۰	برنامه ریزی و تعیین حوزه‌های فعالیتی داوطلبان
۶۵	جذب نیروهای داوطلب
۶۹	فرایند پشتیبانی و نگهداشت داوطلبان

۷۹	فصل پنجم: مدیریت داوطلبان در رویدادهای ورزشی
۸۲	تناسب بین رویداد و مدیریت منابع انسانی
۸۲	ارتباط بین هماهنگ‌کننده داوطلب و هماهنگ‌کننده رویداد
۸۵	برنامه‌ریزی مدیریت منابع انسانی رویدادها
۸۹	جذب داوطلب، انتخاب و گزینش
۹۱	آشنایی و توجیه داوطلبان رویداد و آگیزه آن‌ها
۹۳	بسته‌های آشنایی با داوطلبان
۹۴	گزارش‌دهی، ارزیابی عملکرد و به‌رسمیت ساختن داوطلب
۹۵	ارزیابی عملکرد داوطلب و جمع‌بندی
۹۶	انتقادات و پیشنهادات و مستندات

۹۹	فصل ششم: شایستگی‌های هماهنگ‌کننده داوطلبان
۱۰۱	جایگاه هماهنگ‌کننده داوطلبان
۱۰۲	نقش هماهنگ‌کننده داوطلبان
۱۰۴	مهارت و ویژگی‌های شخصی هماهنگ‌کننده داوطلبان
۱۰۶	هماهنگ‌کننده داوطلبان به عنوان مدیر منابع انسانی

۱۱۱	فصل هفتم: مسائل حقوقی و داوطلبان ورزشی
۱۱۳	تغییر مفهوم سازمانی و حقوق در بخش ورزش
۱۱۷	حقوق و مسئولیت‌های سازمان‌های ورزشی داوطلبانه
۱۱۸	حقوق و مسئولیت‌های داوطلبان ورزشی
۱۱۹	مدیریت خطر

۱۲۱ بیمه

۱۲۲ مسئولیت مدیران

۱۲۹ فصل هشتم: چالش‌های مدیریت داوطلبان ورزشی

۱۳۱ مدیریت فرسودگی شغلی داوطلبان

۱۳۲ اتصال به هدف

۱۳۲ ارائه شرح شغل دست‌یافتنی به داوطلب

۱۳۲ در نظر گرفتن تعطیلات و مرخصی برای داوطلبان

۱۳۳ ایجاد محیطی شاد و صمیمانه برای داوطلبان

۱۳۳ مدیریت روابط کارکنان داوطلبان

۱۳۵ مدیریت استرس

۱۳۶ برخورد با داوطلبان متخلف

۱۳۹ فصل نهم: نظام جذب و نگهداشت منابع انسانی داوطلب در سازمان ورزش

۱۴۱ مقدمه

۱۴۲ تعریف داوطلب

۱۴۲ حوزه‌های به‌کارگیری داوطلبان در ورزش شهروندی

۱۴۴ مدیریت داوطلبان در ورزش شهروندی

۱۴۵ فرایند تعیین و بکارگیری داوطلبان

۱۴۵ فرایند پشتیبانی و نگهداشت داوطلبان

۱۴۶ الزامات اجرایی نظام مدیریت منابع انسانی داوطلب در ورزش شهروندی

۱۴۸ راهنمای عمل نظام مدیریت منابع انسانی داوطلب در ورزش شهروندی

۱۵۰ نظام اجرایی مدیریت منابع انسانی داوطلب در ورزش شهروندی

۱۵۷ دستورالعمل مدیریت منابع انسانی داوطلب در ورزش شهروندی

۱۶۵ فصل دهم: داوطلبی در ورزش کانادا

۱۶۷ چالش‌های استفاده از داوطلبان چیست؟

۱۶۸ دستورالعمل کانادا برای به‌کارگیری داوطلبان

۱۶۸ ارزش‌هایی برای به‌کارگیری داوطلب

۱۶۹ اصول راهنما

۱۶۹ استانداردهای سازمانی

۱۷۰ استانداردهای سازمانی برای به کارگیری داوطلب

۱۷۳ دستورالعمل کانادا برای به کارگیری داوطلب: ابزاری برای بازرسی

۱۷۵ منابع

www.ketab.ir

مقدمه

با توجه به رقابت شدید و پویا در دنیای امروز، می‌توان بیان داشت که نیروی انسانی مهم‌ترین مزیت رقابتی هر سازمانی محسوب می‌شود. لذا شکست و موفقیت سازمان‌ها بیش از همه در گرو مدیریت کارآمد و اثربخش منابع انسانی است. به عبارتی مدیریت منابع انسانی به معنای درک اهمیت منابع انسانی یک سازمان است که به برتری سازمان، توجه به مشتری، کارآفرینی، کیفیت و نظایر آن شکل و معنا می‌بخشد. هر چه سازمان جذاب، به کارگیری، رشد و پرورش و افزایش سطح توانایی‌ها و سازماندهی نیروی انسانی یک سازمان جهت رسیدن به اهداف سازمان در دیدگاه و سطح فکری مدیریت منابع انسانی خلاصه شده است.

یکی از مهم‌ترین نیروی‌های انسانی در سازمان‌های بررسی شده می‌توانند نقش بسزایی در پیشبرد اهداف این سازمان‌ها داشته باشند، داوطلبان هستند، تا آن‌جا که در بسیاری از کشورهای پیشرفته در سطح جهان تحقق رویدادهای بزرگ اجتماعی بدون مشارکت داوطلبانه افراد جامعه میسر نمی‌گردد.

با وسعت منابع داوطلب در صنعت ورزش، ضروری است که سازمان‌های ورزشی، داوطلبان را مدیریت کرده و به طور مؤثری از همکاری آن‌ها بهره گیرند. طی دو دهه گذشته، مدیریت داوطلبان به شغلی خاص مبدل گشته است. چراکه سازمان‌های ورزشی ضرورت حضور اثربخش داوطلبان را درک کرده‌اند.

توسعه ورزش از طریق فعالیت‌های داوطلبانه یکی از ویژگی‌هایی است که جامعه ایران در گذشته داشته و هم اکنون مسئولان بر آن تأکید می‌ورزند. حضور داوطلبان در رویدادهای ورزشی از جمله برگزاری رقابت‌های ورزش قهرمانی و حرفه‌ای و برگزاری همایش‌های علمی از استقبال

بسیاری برخوردار است. چرا که این رقابت‌ها جاذبه‌های فراوانی برای حضور داوطلبانه افراد دارد. از طرفی زمان مورد نیاز برای فعالیت‌های داوطلبانه نیز طولانی نیست و این امر فرصت بیشتری را برای افرادی که وقت آزاد کمتری دارند، فراهم کرده است. لذا مسائلی مانند مدت زمان، نوع و تنوع فعالیت‌های داوطلبانه در انواع رویدادهای ورزشی سبب ایجاد تفاوت‌هایی در مدیریت داوطلبان در این نوع فعالیت‌های مقطعی نسبت به فعالیت‌های طولانی مدت شده است. در این کتاب تلاش شده است طی دو بخش اطلاعات کاربردی در خصوص مدیریت داوطلبان در عرصه‌های گوناگون ورزشی به خوانندگان ارائه گردد. در انتها نیز نظام جذب و نگهداشت منابع انسانی و طلب در سازمان ورزشی شهرداری تهران، به‌عنوان نمونه‌ای کاربردی جهت مطالعه بیشتر و عمیق‌تر ارائه شده است.

سید محمد حسین رضوی

زهره تسلیمی

سپیده شبانی